

VERSLAG OPENBARE VERGADERING "NATIONAAL COMITÉ HANDHAVING RIJKSEENHEID
TE AMSTERDAM OP 10 JANUARI 1948.

Aanwezig: ongeveer 80 personen.
Zaalcapaciteit: 375 zitplaatsen.

Sprekers: _____;
Johan van Hulzen;
Prof. Coops, wonende te Amsterdam.

Medewerker: een onbekend gebleven organist.

Bij de ingang der zaal werden oranje-groene strikjes te koop aangeboden tegen de prijs van f.0.25.
De zaal was versierd met vlaggen en aanplakbiljetten waren opgehangen o.a. de afbeelding van de gebroken Kroon.

De vergadering werd geopend door de bij name onbekend gebleven voorzitter, die zijn beste wensen uitsprak voor het aangebroken jaar. Spreker memoreerde vervolgens de woorden van Admiraal Helffrich, die had gezegd, dat twee jaren van onderhandelen met de Indonesiërs het land zouden uitputten. Het Nationaal Comité Handhaving Rijkseenheid zou evenwel in 1948 tot hernieuwde actie overgaan. Het comité zal niet rusten voordat het doel is bereikt. Een Regering, die zich laat regeren moet verdwijnen. Er moet een regering zijn, die zich aan de Grondwet houdt.

_____, die hierna het woord voerde, sprak zijn teleurstelling uit over de geringe belangstelling in de hoofdstad des lands, waarna hij een uitvoerige uiteenzetting gaf van de toestanden in Indonesië, zoals deze voor het uitbreken van de oorlog waren. Hij schetste de inspanningen van de Nederlanders, die hun overzeese gebiedsdelen lieve hebben en aldaar niet vertoefden als "Koloniale onderdrukkers". In tegendeel, de Nederlanders hebben de inheemse bevolking rust en welvaart gebracht. Sprekende over de tegenwoordige toestand in Indië betoogde _____, dat de Regering onmachtig is en niet in staat is uit de impasse, waarin zij is geraakt, te komen. "Dat is geen wonder, omdat iedereen, die het beter weet moet verdwijnen", meende hij. Na op sarcastisch-medelijdende toon gesproken te hebben over het werk van oud-Minister Schermerhorn, critiseerde hij de onderhandelingen met de republikeinen. Ook de houding van Engeland in de onderhavige gelegenheid betrok spreker in zijn critiek. "De Engelsen sleepten voor 80.000.000 gulden van Sumatra's Oostkust weg en de goederen werden via de Chinezen verkocht aan de Russen", beweerde _____. Spreker gaf vervolgens een overzicht van de jammerlijke toestanden, welke op velerlei gebied in de streken, welke onder de republiek vallen, bestaan en betoogde, dat het verlies van Indië voor Nederland grote financiële nadelen met zich mede zou brengen. Hij vestigde er voorts nog de aandacht van zijn gehoor op, dat zeer vele inheemsen niet onder het republikeinse bewind wilden leven. De Regering van Nederland zou echter de voorkeur er aan geven te onderhandelen met de "Jappenknecht en moordenaar van zijn eigen volk", Soekarno en mensen als Starckenborgh negeren. "Schermerhorn hebben ze het lot van Nederland in handen gelegd, omdat hij een baantje moest hebben", merkte _____ op, die vervolgde met te zeggen "Wij moeten mannen hebben, die van aanpakken weten en zorgen, dat de communistische elementen niet meer invloed krijgen dan ze nu reeds hebben. Aan het einde van zijn rede beweerde spreker, dat van de inheemse bevolking niet meer dan 2 tot 5 % tot de aanhangers van de republiek behoren. Hij besloot met de woorden "Het Nederlandse volk wil een einde aan deze toestand hebben, krachtige handen moeten de teugels grijpen. Leve de Koningin! leve het ongeschonden Koninkrijk der Nederlanden".

Na deze toespraak werd een collecte gehouden, welke f.74.05 opbracht.

Na de pauze sprak J.v.Hulzen over het onderwerp "Wij eisen een vrij Indië". Spreker begon zijn rede met critiek te leveren op het verblijf van de verschillende ministers in Indië. "Ze rennen maar heen en weer als kippen, die hun ei niet kunnen kwijtraken. Wij hebben tegenwoordig vier of vijf ministers van koloniën". Op zeer scherpe wijze ageerde spreker vervolgens tegen het - volgens hem - door de Regering gevoerde "wanbeheer". Hij was van mening, dat men de koloniale verhoudingen in Indië niet kon teniet doen, daar deze z.i. reeds in 1922 waren prijsgegeven. "In 1922 was Indië reeds zelfstandig". J.van Hulzen critiseerde voorts de onderhandelingen gevoerd aan boord van de "Renville" en zei, dat hiermede de historie de Nederlanders uit de hand is gelopen. De woorden van Jhr. v.d. Goes van Naters (P.v.d.A.) aanhalend, die over Sjahrir gesproken zou hebben als "partijgenoot", merkte van Hulzen op: "Soort zoekt soort". Verder beweerde de spreker, dat in 1941, ook door de extremistische groepen werd verklaard, dat geen verbreking met de Kroon mocht plaatsvinden. Na nog te hebben verklaard, dat de kabinetsveiligheid voorrang heeft boven de levens van duizenden, betoogde hij, dat de republiek het R.K.-blok in de Veiligheidsraad redde. Ook het niet doorzetten van de politieke actie achtte spreker volkomen onjuist, waarbij hij aanvoerde, dat de inlandse bevolking dit zag als "de hand van Allah". Vervolgens leverde van Hulzen scherpe critiek op Minister Beel en op Prof. Romme. Tot slot waarschuwde hij de toehoorders zich niet te laten verbitteren en de strijd voor het behoud van Indië voort te zetten.

Een onbekend gebleven propagandist - zijn naam was door het rumoer in de zaal niet verstaanbaar - wakte de aanwezigen op propaganda voor het comité te maken, waarna de voorzitter verzocht zich bij de penningmeesteresse te willen opgeven voor het houden van discussie-avonden.

Prof. Coops sloot de vergadering met een korte rede, waarin hij de hoop uitsprak, dat bij een volgende vergadering geen stoel onbezet zou blijven.

Onder begeleiding van orgelmuziek zongen de toehoorders hierna twee coupletten van het "Wilhelmus", waarna men met de uitroepen "Lang leve de Koningin, Lang leve Nederland, en Lang leve onze jongens in Indië" uiteenging.